

Lublin, 8 listopada 2021 r.

RIO – II – 600/34/2021

Pani Agnieszka Cieślak
Wójt Gminy Wojcieszków
ul. Kościelna 46
24 - 411 Wojcieszków

Szanowna Pani Wójt

W dniach od 2 sierpnia do 21 września 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wojcieszków. Protokół kontroli podpisano 4 października 2021 r.

Ponizej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnoorganizacyjnym:

1.1. Nieprzeprowadzenie audytu wewnętrznego za 2020 r. – str. 2 - 3 protokołu.

Prowadzić audyt wewnętrzny, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej gminy kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40.000 tys. zł, stosownie do przepisów art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- niejednoznacznym określeniu techniki prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości

- niematerialnych i prawnych,*
- *nieprawidłowym określeniu metody inwentaryzacji budynków i budowli,*
  - *niedostosowaniu zakładowego planu kont do obowiązujących przepisów,*
  - *nieprawidłowym określeniu zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach 221 i 226 w zakresie należności zahipotekowanych,*
  - *ustaleniu nieprawidłowych zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont: 011, 139, 201, 221 oraz nieokreśleniu zasad ich prowadzenia do kont 800 i 851,*
  - *nieokreśleniu stawki umarzania wartości niematerialnych i prawnych,*
  - *nieujęciu – w wykazie prowadzonych ksiąg – wszystkich dzienników częściowych,*
  - *nieokreśleniu wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych,*
  - *niesporządzeniu opisu systemu informatycznego,*
  - *nieokreśleniu systemu służącego ochronie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów – str. 7-10 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- jednoznacznie określić technikę prowadzenia ewidencji składników majątku na kontach 011 „Środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
- określić prawidłową metodę inwentaryzacji budynków i budowli, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.),
- wyeliminować konta 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne”, w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.
- wyeliminować zapisy dotyczące przenoszenia należności zahipotekowanych z konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe, mając na uwadze zasady funkcjonowania tych kont określone w Załączniku Nr 3 do cytowanego rozporządzenia,
- ustalenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej Urzędu, zgodnie z zasadami funkcjonowania poszczególnych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do tego rozporządzenia,
- określenie stawki umorzeniowej wartości niematerialnych i prawnych,
- sporządzenie kompletnego wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,

- sporządzenie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz wszystkich stosowanych w jednostce programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz określenie aktualnych wersji stosowanego oprogramowania i dat rozpoczęcia ich eksploatacji,
- określenie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. O rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz 217 z późn. zm.).

2.2. Prowadzenie ewidencji analitycznej do kont 134 „Kredyty bankowe” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych (w zakresie dochodów z tytułu opłat za przyłącza kanalizacyjne i wodociągowe) - inną techniką niż określona w polityce rachunkowości – str. 9 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.3. Ewidencjonowanie operacji na koncie nieujętych w zakładowym planie kont – str. 10 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji - uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.4. Zaliczenie – w 2020 r. – do przychodów Urzędu Gminy dochodów wykonanych i należności zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i specjalistycznych usług opiekuńczych w części należnej gminie – str. 11-12 protokołu.

Do przychodów Urzędu Gminy zaliczać wyłącznie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.5. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem zasady systematyki zapisów – str. 12-13, 15-16, 21, 73-74 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje dotyczące przekazania i rozliczenia udzielonych klubowi sportowemu dotacji ujmować:

- przekazanie dotacji:
    - *w księgach Urzędu:
      - Wn 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,
      - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
    - *w księgach budżetu
      - Wn 902 „Wydatki budżetu”
      - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
  - uznanie dotacji za rozliczone:
    - *w księgach Urzędu:
      - Wn 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,
      - Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”
  - wartość niewykorzystanych dotacji - zwróconych w tym samym roku budżetowym:
    - *w księgach Urzędu:
      - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
      - Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,
    - *w księgach budżetu
      - Wn 133 „Rachunek budżetu”
      - Ma 902 „Wydatki budżetu.”
  - przypisanie do zwrotu (w roku udzielenia) niewykorzystanej kwoty dotacji:
    - *w księgach Urzędu:
      - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
      - Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,
  - wpływ – w roku następnym – zwróconej kwoty dotacji:
    - *w księgach Urzędu:
      - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
      - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
    - *w księgach budżetu
      - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
      - Ma 901 „Dochody budżetu.”
- b) operacje przekazania środków z odrębnego rachunku bankowego, na którym gromadzono dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadów komunalnych na rachunek budżetu ujmować w księgach rachunkowych budżetu w korespondencji z kontem 140 „Środki pieniężne w drodze”,
- c) ujmować w księgach rachunkowych przypis należnych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości kwot należnych za okres sprawozdawczy zapisami:

- * w księgach rachunkowych budżetu:
  - Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,
  - Ma 901 „Dochody budżetu”,
- * w księgach rachunkowych Urzędu:
  - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
  - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

celem wykazania prawidłowej kwoty dochodów wykonanych w sprawozdaniu Rb-27S, w związku z przepisami § 3 ust. 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),

d) operacje związane z naliczeniem i potrąceniem kar umownych ujmować:

- naliczenie kary umownej wykonawcy (na podstawie noty księgowej):
  - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
  - Ma 760 „Pozostałe przychody operacyjne”,
- wpływ faktury od tego wykonawcy:
  - Wn 402 „Usługi obce”,
  - Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- potrącenie kary umownej:
  - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
  - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

i równolegle (na podstawie PK) wykazanie w zrealizowanych dochodach i poniesionych wydatkach kwoty kary umownej:

- Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” (subkonto dochodów),
- Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (subkonto wydatków),
- zapłata wykonawcy wynagrodzenia:
  - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
  - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (wydatki),

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.6. Niezachowanie – w 2021 r. – ciągłości bilansowej w zakresie kont Urzędu Gminy: 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Zamknięcie – na koniec 2020 r. kont 201 i 229 tzw. per saldum – str. 14 protokołu.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywiste stany aktywów i pasywów, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 3 i art. 24 ust. 2 powołanej ustawy i zasady funkcjonowania

poszczególnych kont, określone w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 2.7. *Nieujmowanie na kontach szczegółowych prowadzonych do konta 134-1 „Kredyty bankowe” operacji przypisu oraz zapłaty odsetek od kredytów. Niezgodność – na 31.12.2020 r. – salda konta 224- 21 z prowadzoną do niego ewidencją szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej – str. 15, 16 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.8. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań, w tym skutkujące zapłatą odsetek za zwłokę oraz wystąpieniem na 31.12.2020 r. zobowiązań wymagalnych – str. 18-20 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- 2.9. *Niedokonywanie na bieżąco przypisu należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy w ewidencji analitycznej, co skutkowało niezgodnością – od stycznia do listopada 2020 r. – salda konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z prowadzoną do niego ewidencją analityczną – str. 22 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych na bieżąco dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając ich zgodność z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.10. *Dokonywanie – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie dokonanych wpłat – str. 22 protokołu.*

Przypisu należności z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dokonywać w ich wysokości należnej za dany rok, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania tego konta, określone w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 2.11. *Ujęcie na koncie 011 „Środki trwałe” - składników o wartości początkowej niższej niż ustalona w przepisach wewnętrznych. Niebieżące ewidencjonowanie operacji przychodu środków trwałych – str. 23-24 protokołu.*

Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmować środki trwałe o wartości określonej w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.12. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2020 r. – kosztów dotyczących tego roku (w łącznej kwocie 16.872,26 zł) – str. 24 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.13. Nieprawidłowości w gospodarce kasowej, polegające na:

- *niepowiązaniu dowodów księgowych załączonych do raportu kasowego z tym raportem,*
- *niezamieszczaniu na dowodach księgowych miesiąca księgowania i podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach,*
- *dokonywaniu wydatków na podstawie dowodów niesprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym – str. 25-26 protokołu.*

Zapewnić identyfikację dowodów księgowych i sposobu ich zapisania na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Wydatków i zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym i formalnie-rachunkowym, na których zamieszczono miesiąc księgowania oraz podpis osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach i zatwierdzonych do zapłaty, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

2.14. Ewidencjonowanie operacji pieniężnych występujących na kilku rachunkach bankowych na jednym koncie syntetycznym – str. 27 protokołu.

Ewidencję operacji pieniężnych występujących na rachunkach bankowych prowadzić w sposób zapewniający ustalenie obrotów i stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że konto 133 „Rachunek budżetu” może być dzielone na dwa lub więcej kont syntetycznych, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.15. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2020 r., polegające na:*

- *niesprawdzeniu formalnej i merytorycznej prawidłowości sprawozdania Rb-N Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (sprawozdanie nie zostało podpisane przez kierownika jednostki i nie wykazano w nim zaległości z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej i należności z tytułu specjalistycznych usług opiekuńczych w części należnej gminie,*
- *przyjęciu dwóch odrębnych sprawozdań Rb-27S Zespołu Szkół,*
- *sporządzeniu odrębnych sprawozdań jednostkowych Rb-N i Rb-Z Urzędu i organu,*
- *wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S – kwot wydatków wykonanych niezgodnie z ewidencją księgową wykonanych (w dz. 750, rozdz. 70011 § 4010 zaniżonych o 4.195,03 zł, a w dz. 750, rozdz. 72023 § 4010 zawyżonych o tę kwotę, w dz. 754, rozdz. 75412 § 4010 zawyżonych o 238,09 zł, a w § 4170 zaniżonych o tę kwotę) oraz niewykazaniu zobowiązań wymagalnych (w dz. 010 rozdz. 01095 § 4210 w kwocie 330,63 zł i w dz. 750, rozdz. 75023 § 4210 w kwocie 251 zł),*
- *wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-N za 2020 r. Urzędu – zawyżonej kwoty depozytów (o 2.954,16 zł) i pozostałych należności (o 6.613,38 zł), zaniżonej kwoty należności (1.509,02 zł i pozostałych o kwotę 22.073,43 zł) oraz należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i specjalistycznych usług opiekuńczych w części należnej gminie - realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,*
- *niewykazaniu – w sprawozdaniu Rb-Z za 2020 r. – zobowiązań wymagalnych (w kwocie 581,88 zł) – str. 28-33 protokołu.*

Sprawdzać formalną i merytoryczną prawidłowość sprawozdań przedkładanych przez jednostki organizacyjne, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396).

Poinformować kierowników: Centrum Usług Społecznych – o obowiązku sporządzania sprawozdania Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 cytowanego wyżej rozporządzenia oraz Zespołu Szkół – o obowiązku sporządzenia, na podstawie ksiąg rachunkowych jednego sprawozdania Rb-27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej”, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzać – na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki – jedno jednostkowe sprawozdania Rb-N i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji”, obejmujące swym zakresem zarówno urząd jak i organ, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 pkt 4 oraz § 13 ust. 4 i 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

W jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” wykazywać dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych jednostki, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, mając na uwadze przepisy § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do tego rozporządzenia.

2.16. Nieprawidłowe dokonywanie przebiegowań poniesionych wydatków między podziałkami klasyfikacji budżetowej – str. 30 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, w porządku systematycznym według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących sprawozdań, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2.17. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – danych w zaokrągleniu do pełnych złotych oraz – w wyniku błędu rachunkowego – zawyżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości – str. 35, 37 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać - w złotych i groszach kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2020 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.18. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdań finansowych, sporządzonych za 2020 r., polegające na wykazaniu:

- w bilansie z wykonania budżetu – zobowiązań długoterminowych jako krótkoterminowych (w kwocie 400 zł),
- w bilansie Urzędu Gminy – zaniżonych pozostałych należności i zobowiązań (o 50 zł) – str. 38 protokołu.

W sprawozdaniach finansowych – bilansie Urzędu Gminy i bilansie z wykonania budżetu gminy – wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorach sprawozdań, stanowiących Załączniki Nr 5 i 7 do

rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 tego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.

2.19. *Niezgodność – na koniec lat 2017-2020 – sald kont 135-1 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” i 139-2 „Inny rachunek bankowy - wadia” z księgowością banku. Nieujawnienie tego faktu w trakcie inwentaryzacji – str. 40-42 protokołu.*

Ewidencję operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach bankowych prowadzić na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania poszczególnych kont, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., odzwierciedlając w księgach rachunkowych stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzację aktywów zgromadzonych na rachunkach bankowych przeprowadzać drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust.1 pkt 2 tej ustawy.

2.20. *Zinwentaryzowanie – na 31.12.2020 r. – należności od kontrahenta prowadzącego księgi rachunkowe niewłaściwą metodą – str. 44 protokołu.*

Inwentaryzację należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe, przeprowadzać drogą uzyskania potwierdzenia prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. *Nieujęcie – w podatkowej ewidencji nieruchomości – powierzchni gruntów i budynków, wynikających ze złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości, zwolnionych uchwałą Rady Gminy – str. 47-48 protokołu.*

Ująć w ewidencji podatkowej nieruchomości powierzchnie gruntów i użytkowe budynków, należących do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, wynikającą z deklaracji podatkowych, stosownie do przepisów art. 7a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) w związku z przepisami § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a oraz ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej

nieruchomości (Dz. U. Nr 107 poz. 1138), celem prawidłowego wykazania danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w sprawozdaniu Rb-PDP.

3.1.2. Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2020 r. Urzędu Gminy – nieprawidłowej powierzchni gruntów i budynków zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str: 48-49 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, stosownie do przepisów art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 w związku z przepisami art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

Ustalić stan prawny gruntów i budynków wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieterminowe przyznanie i wypłacenie nagród jubileuszowych, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i odpraw emerytalnych – str. 60, 62-63 protokołu.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika do niej prawa, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 z późn. zm.).

Jednorazową odprawę w związku z przejściem pracownika na emeryturę– wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

3.2.2. Nieudzielenie bytemu wójtowi i sekretarzowi gminy niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego w terminie ustawowym – str. 61-62 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy Kodeks pracy.

3.2.3. Ujęcie części wydatków za odbiór i transport odpadów w niewłaściwej klasyfikacji budżetowej (dz. 750 rozdz. 75023 § 4300), w sytuacji gdy ujęcie całej kwoty wynikającej z faktury

w prawidłowej podziałce klasyfikacji budżetowej (dz. 900 rozdz. 90002 w § 4300), spowodowałyby przekroczenie planu wydatków (o kwotę 9.063,50 zł – str. 67-68 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych działów i rozdziałów określonych w Załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności wydatki za odbiór i transport odpadów komunalnych - do działu 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” i rozdziału 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi”.

3.2.4. Złożenie przez wójta gminy – w dniu otwarcia ofert – oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w sytuacji gdy w postępowaniu brała udział jednoosobowa spółka gminy (której udzielono następnie zamówienia), w której wójt pełni funkcję zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia) – str. 72 protokołu.

Przestrzegać zasady bezstronności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, wskazanej w przepisach art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), przez wyłączenie – kierownika zamawiającego, członków komisji przetargowej oraz innych osób wykonujących czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia po stronie zamawiającego lub osób mogących wpłynąć na wynik tego postępowania lub osób udzielających zamówienia – z dokonywania tych czynności, jeżeli po ich stronie występuje konflikt interesów, zgodnie z przepisami art. 56 ust. 1 i 2 tej ustawy; jeżeli wyłączeniu z postępowania podlega kierownik zamawiającego, winien on powierzyć pisemnie wykonywanie zastrzeżonych dla siebie czynności swoim pracownikom, w związku z przepisami art. 52 ust. 2 powołanej ustawy.

3.2.5. Przekroczenie – umową z 19.01.2021 r. na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych – zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań (w dz. 900 rozdz. 90002 § 4300 o kwotę 350.376,19 zł) – str. 73 protokołu.

Zobowiązania pieniężne zaciągać w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

3.3. W zakresie otrzymanych i udzielonych dotacji:

3.3.1. *Udzielenie – w latach 2018-2020 – dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez stowarzyszenie, w kwotach niewynikających z części oświatowej subwencji ogólnej a w konsekwencji zawyżenie udzielonej dotacji w 2018 r. – o 111.429,77 zł i w 2019 r. – o 57.764,01 zł oraz jej zaniżenie w 2020 r. o 10.618 zł – str. 83-87 protokołu.*

Dotacji dla szkoły niepublicznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, udzielać na każdego ucznia w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930).

Przeliczyć kwoty dotacji za lata 2018-2020 i ustalić prawidłową ich wysokość.

3.3.2. *Nieprawidłowości przy udzieleniu i rozliczeniu dotacji na wspieranie i upowszechnianie zadań z zakresu kultury fizycznej, polegające na:*

- *niezamieszczeniu ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na stronie internetowej Urzędu Gminy,*
- *niedotrzymaniu, wskazanego w ogłoszeniu, terminu rozstrzygnięcia konkursu oraz ogłoszenie jego wyników po zawarciu umów z podmiotami, którym udzielono dotacji,*
- *niewyegzekwowaniu od dotowanych podmiotów załączenia do umów zaktualizowanych: kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania, kosztorysów i opisu poszczególnych działań, w związku z przyznaniem dotacji w kwotach mniejszych niż wnioskowane, co uniemożliwiało prawidłowe rozliczenie udzielonych dotacji,*
- *niezakwestionowaniu wydatku – wykazanego przez jeden z dotowanych podmiotów w rozliczeniu wydatków – nieplanowanego w ofercie (w kwocie 2.599,99zł) – str. 88-91 protokołu.*

Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych ogłaszać w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), dokonując wyboru ofert w terminie wskazanym w ogłoszeniu, w związku z przepisami art. 13 ust. 2 pkt 6 tej ustawy.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać niezwłocznie po dokonaniem wyborze, stosownie do przepisów art. 15 ust. 2j cytowanej ustawy.

Od podmiotów, którym udzielono dotacji egzekwować dołączanie do umowy zaktualizowanych: harmonogramu działań, kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania i opisu poszczególnych działań - w przypadku przyznania dotacji w kwocie mniejszej niż wnioskowana, w celu prawidłowego rozliczenia dotacji, zgodnie z postanowieniami zawartych umów w związku z przepisami art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy.

Dokonując kontroli i oceny realizacji zleconego zadania, w zakresie określonym w przepisach art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty zasad wykorzystania przekazanych dotacji określonych w zawartych umowach, w tym, czy dokonane wydatki odpowiadały rodzajom kosztów realizacji działań określonym w ofertach, mając na uwadze, że naruszenie tych postanowień może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w związku z przepisami art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

4. W zakresie mienia komunalnego:

4.1. Niezamieszczenie – w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży – informacji o cenie nieruchomości. Niesporządzaniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym oraz do oddania w dzierżawę - str. 95 protokołu.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zamieszczać odpowiednie informacje wymagane przepisami art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899), w tym cenę nieruchomości (art. 35 ust. 2 pkt 6).

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (niezależnie od stosowanego trybu) i oddania w dzierżawę, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 cytowanej ustawy.

4.2. Nieuregulowanie formy władania nieruchomościami komunalnymi przez jednostki oświatowe – str. 95-96 protokołu.

Uregulować formę władania nieruchomościami gminy przez samorządowe jednostki oświatowe, Jednostkom organizacyjnym gminy oddawać w trwały zarząd nieruchomości wyłącznie na cele związane z działalnością tych jednostek, stosownie do przepisów art. 18 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze przepisy art. 43 ust. 1, art. 44 ust. 2 i art. 45 ust. 1 tej ustawy.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków

pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wojcieszków